

Styrets beretning

Generelt

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet er en lovfestet tjenstepensjonsordning for apotekere og ansatte i apotekene. Ordningen er opprettet i medhold av lov av 26. juni 1953 nr 11 om Pensjonsordning for apotekvirksomhet. Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) har utarbeidet administrasjonsinstruks for pensjonsordningen med bestemmelser om administrering av ordningen, herunder rammer for plassering av fondsmidlene.

Pensjonsordningen har ingen ansatte og administreres av Statens pensjonskasse (SPK), Oslo. Styret bestod pr. 31.12.2009 av 5 medlemmer. I 2009 ble styret ledet av administrerende direktør i SPK, Finn Melbø. De øvrige styremedlemmene representerer HSH, Arbeidsgiverforeningen Spekter, Norges Farmaceutiske Forening og Farmasiforbundet. Styret i pensjonsordningen har i 2009 hatt 6 styremøter og behandlet 51 saker.

Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift. Pensjonsordningen har pr. 31.12.2009 foretatt forsikringsmessige avsetninger i samsvar med lov av 26. juni 1953 nr 11 om Pensjonsordning for apotekvirksomhet.

Ved utgangen av 2009 var ansatte ved 663 apotek medlemmer i pensjonsordningen. Dette er en økning på 27 apotek i forhold til 2008. Pensjonsordningen omfatter ved utgangen av 2009 også medlemmer som er i andre stillinger knyttet til farmasien enn ansatte ved apotek. Det var i alt 6 515 aktive medlemmer og 3 339 løpende pensjonsforhold. Det er i 2009 innbetalt i alt 302,6 millioner kroner i premier og utbetalt 183,4 millioner kroner i pensjoner. Fakturert, men ikke innbetalt premie, utgjorde pr. 31.12.2009 i alt 80,6 millioner kroner.

Pensjonsordningen driver ikke virksomhet som påvirker det ytre miljø.

Videre har pensjonsordningen besluttet at den skal følge etiske retningslinjer som sikrer en sosialt ansvarlig kapitalforvaltning. Når det gjelder investeringer i enkeltaksjer, er det derfor besluttet at KLPs liste over ekskluderte selskaper er grunnlag for hvilke selskaper POA ikke skal investere i. Denne praksis er fulgt for 2009.

Finansiell risiko

Styret har vedtatt en investeringsstrategi med klare rammer for hvilken risiko som skal kunne tas, og hvilke investeringer som skal kunne foretas. Strategien innebærer at kapitalen plasseres ut fra et langsiktig perspektiv og med moderat risiko. Aksjeandelen inkludert aksjefond og hedgefond pr. 31.12.2009 var 20 % målt i forhold til den totale forvaltningskapitalen. Investeringsstrategien og fullmaktsstrukturen gir etter styrets vurdering god kontroll med forvaltningen av ordningens midler.

Porteføljen av anleggsobligasjoner er økt i 2009, blant annet ved å redusere andelen obligasjoner i omløpsporteføljen, noe som har redusert kursrisikoen i porteføljen. Økningen i anleggspporteføljen er gjort til rentenivåer over 6 %. Dette har bidratt til en svak økning i løpende rente fra anleggspporteføljen, fra om lag 6,5 % til om lag 6,6 %.

Forsikringsrisiko

Risikostyringen på investeringssiden og risikostyringen knyttet til de forsikringstekniske avsetningene ses i sammenheng. De forsikringstekniske avsetningene er forpliktelser med lang tidshorisont og generelt bør investeringer i rentepapirer som inngår i omløpsporteføljen, ha lang durasjon (lang gjenværende løpetid).

Premiesatsen har vært uendret på 13,6 % av pensjonsgrunnlaget i hele 2009. Premien fordeles mellom arbeidstakere og arbeidsgivere slik at arbeidstakerne betaler en premie på 2,5 % av pensjonsgrunnlaget mens arbeidsgiverne betaler en premie på 11,1 % av pensjonsgrunnlaget.

Det forsikringstekniske oppgjøret for 2009 er basert på tariffen K1963. Med virkning fra 1.1.2010 innføres den nye tariffen K2005. Innføring av ny tariff innebærer en økonomisk belastning for pensjonsordningen, som er anslått å utgjøre om lag 70 mill kroner i 2010.

Resultat

2009 har vært et år hvor finansmarkedene har hentet inn igjen deler av det kraftige fallet i 2008. Dette gjenspeiles i pensjonsordningens regnskap for 2009. Årets resultat viser et overskudd på 188,6 millioner kroner. Netto resultat knyttet til finansielle eiendeler er positivt med 457 mill kroner, inkludert endring i urealiserte gevinster og tap. Overskuddet kan særlig relateres til positiv avkastning på investeringer i aksjer, samt løpende avkastning på rentepapirer i omløps- og anleggsporføljen.

Det er bokført en økning i pensjonsforpliktelsene (premiereserven) i 2009 på totalt 346 millioner kroner. For regnskapsåret 2009 er beregningene av pensjonsforpliktelsene foretatt i nytt beregningssystem. Dette systemet beregner alle reservebevegelser på produkt- og individnivå. Ved innføring av nytt system oppstår et avvik mellom reserven pr. 31.12.08 i gammelt system og reserve pr. 01.01.09 i nytt system, som utgjør om lag 100 millioner kroner. Dette avviket er belastet resultat i 2009 som en engangskostnad.

Pensjonene ble i 2009 regulert med 1,25 %.

Årets overskudd utgjør 188,6 millioner kroner og settes av til annen opptjent egenkapital.

Økonomisk stilling

Pensjonsordningen har pr. 31.12.2009 en forvaltningskapital på 4 890 millioner kroner hvorav ca. 68 % er plassert i obligasjoner, 20 % i aksjer, aksjefond og hedgefond, 4 % i bygninger og faste eiendommer, 3 % i utlån og 3 % i bankinnskudd.

Pr. 31.12.2009 utgjør annen opptjent egenkapital 581,7 millioner kroner. Dette er en økning på 188,6 millioner kroner fra 2008. Det er ikke lovpålagte krav til egenkapital for Pensjonsordningen for apotekvirksomhet. Styret mener imidlertid at det er hensiktsmessig for pensjonsordningen å beregne kapitaldekningskrav etter lignende regler som gjelder for private pensjonskasser. Pr 31.12.2009 utgjør beregnet kapitaldekningskrav 183,3 millioner kroner. Dette er beregnet i henhold til kravene som gjelder for private pensjonskasser og skal dekkes innenfor annen opptjent egenkapital.

Pr. 31.12.2009 utgjør således ordningens frie egenkapital, som består av annen opptjent egenkapital utover kapitaldekningskravet, i alt 398,4 mill kroner. Dette er nødvendig bufferkapital for å stå imot tilfeldig risiko som ikke er dekket av premien, og tilsvarer 8,2 % av totalkapitalen.

Ved inngangen til 2009 var det ingen urealiserte kursgevinster i verdipapirporteføljen. Pr. 31.12.2009 er det avsatt 7,3 mill kroner i netto urealiserte kursgevinster til kursreguleringsfond. Kursreguleringsfondet er en buffer mot eventuelle fremtidige kursfall.

Oppsummering

Årsregnskapet for Pensjonsordningen for apotekvirksomhet gir etter styrets oppfatning tilfredsstillende informasjon for å bedømme resultatet av pensjonsordningens virksomhet i 2009 og den økonomiske stillingen ved utgangen av året.

Det har vært en styrking av ordningens økonomi i 2009. Styret er av den oppfatning at ordningens økonomi pr. 31.12.2009 er tilfredsstillende basert på de forutsetningene som er lagt til grunn for regnskapet for 2009. Lave rentenivåer gjør imidlertid at det vil være utfordrende å oppnå tilfredsstillende avkastning på verdipapirporteføljen i 2010 og det vil således også være utfordrende å opprettholde en tilfredsstillende økonomi i pensjonsordningen.

Styret mener at den økonomiske stillingen ved årsskiftet, sammen med den besluttede investeringsstrategien, gir et godt grunnlag for å sikre økonomien i pensjonsordningen. Forutsetningen om fortsatt drift er således til stede.

Oslo, 22. april 2010

.....
Finn Melbø (leder)

.....
Bjørn Myhre Edvin Alten Aarnes

.....
Kim Nordlie Kjell Hundven

Om pensjonsordningen

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet forvalter pensjonsrettighetene til 15.532 medlemmer i hele apoteksektoren.

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet ble opprettet i 1953. Lov om pensjonsordning for apotekvirksomhet trådte i kraft 1.6.1953, og er senere endret flere ganger.

Apotekere og fast ansatte i apotek har rett og plikt til medlemskap i pensjonsordningen dersom de har en gjennomsnittlig arbeidstid på minst 15 timer per uke.

Mer enn 1500 medlemmer fra hele apoteksektoren

I tillegg til ansatte i apotekene, er også personalet ved Apotekforeningen, Norges Farmaceutiske Forening, Farmasiforbundet og enkelte andre stillinger med tilknytning til farmasifaget, omfattet av pensjonsordningen.

Pensjonsordningen har 6 515 aktive medlemmer i stilling. I tillegg har pensjonsordningen 3 234 pensjonister og 5 783 medlemmer med opptjente rettigheter, men som ikke er i stilling i dag.

Som tabellen under viser, fordeler medlemmene seg på forskjellige stillingskategorier.

Medlemmer i stilling, etter stillingskategori (per 31.12.2009)

Stilling	Menn	Kvinner	Totalt
Apoteker	39	52	91
Provisor	119	427	546
Farmasøyt	8	105	113
Reseptar	55	791	846
Laborant	2	1	3
Apotektekniker	245	4 139	4 384
Kontoransatt	51	81	132
Bud, sjåfør	10	0	10
Rengjøringsassistent	0	45	45
Bestyrer	6	29	35
Driftskonsesjonær	105	188	293
Diverse	9	8	17
Totalt	649	5 866	6 515

Administreres av Statens pensjonskasse

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet administreres av Statens pensjonskasse.

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet har et eget styre, som er pensjonsordningens besluttede organ. Styret består av administrerende direktør i Statens pensjonskasse, som leder styret, og fire andre medlemmer med personlige varamenn.

Styret oppnevnes av Arbeidsdepartementet for fire år om gangen etter innstilling fra arbeidsgiverforeningene ved HSH og Spekter og arbeidstakerforeningene ved Norges Farmaceutiske Forening og Farmasiforbundet. Av de oppnevnte

medlemmene skal to representere arbeidsgiverne, mens farmasøytisk og teknisk personal har én representant hver.

Styret har i 2009 bestått av

- Leder Finn Melbø – administrerende direktør i Statens pensjonskasse
- Kim Nordlie – direktør i HSH
- Bjørn Myhre – direktør i Spekter
- Edvin Alten Aarnes - Generalsekretær i Norges Farmaceutiske Forening
- Kjell Hundven – Spesialrådgiver i Farmasiforbundet

Følgende personer har vært varamedlemmer til styret i 2009

- Rune Huse Kristoffersen, personlig varamedlem for Finn Melbø
- Per Helge Engeland, personlig varamedlem for Kim Nordlie
- Stein Gjerding, personlig varamedlem for Bjørn Myhre
- Anne Markestad, personlig varamedlem for Edvin Alten Aarnes
- Berit Regland, personlig varamedlem for Kjell Hundven

Pensjon

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet administrerer flere typer pensjoner: alderspensjon, avtalefestet pensjon eller AFP, uførepensjon og etterlattepensjon.

Alderspensjon

Alderspensjon fra Pensjonsordningen for apotekvirksomhet utbetales når en arbeidstaker slutter i arbeid ved oppnådd pensjonsalder. Pensjonsordningen har en regel om garantert brutto pensjonsnivå, som gjør at pensjonen vanligvis utgjør minst 66 prosent av pensjonsgrunnlaget. Aldersgrensen i pensjonsordningen er 70 år.

Pensjonsgrunnlaget tilsvarer vanligvis den faste lønnen arbeidstakeren har idet han eller hun fratrer sin stilling, opp til 10 ganger folketrygdens grunnbeløp (G). Dersom arbeidstakeren har arbeidet deltid, vil imidlertid pensjonsgrunnlaget, og dermed pensjonen, bli redusert tilsvarende ved at vi regner ut en gjennomsnittlig stillingsstørrelse.

Dersom medlemskapet i pensjonsordningen har vart kortere enn full pensjonsgivende opptjeningsstid, det vil si 30 år eller 360 måneder, vil pensjonen også bli redusert tilsvarende.

Avtalefestet pensjon

Medlemmer i pensjonsordningen kan ha rett til avtalefestet pensjon (AFP) fra fylte 62 år. Avtalefestet er en førtidspensjonsordning som gir eldre arbeidstakere rett til å gå av med pensjon før aldersgrensen.

Loven om avtalefestet pensjon fra fylte 62 år trådte i kraft 1.7.1999. Det er alltid folketrygdens regelverk som gjelder når medlemmet er mellom 62 og 65 år. Størrelsen på pensjonen fra 62 år tilsvarer som regel den alderspensjonen man ville fått fra folketrygden ved fylte 67 år, pluss et AFP-tillegg på 1 700 kroner per måned.

Fra fylte 65 år beregnes avtalefestet pensjon enten etter reglene i folketrygden, eller etter Pensjonsordningen for apotekvirksomhets beregningsmetode for alderspensjon. Fra fylte 65 år sammenligner pensjonsordningen disse to beregningsmetodene, og det er den høyeste av pensjonene som blir utbetalt.

Avtalefestet pensjon omfatter ikke apotekere som selv eier apoteket.

Uførepensjon

Uførepensjon kan innvilges medlemmer som på grunn av sykdom eller skade må slutte i arbeid før stillingens aldersgrense. Pensjonen kan ytes midlertidig eller permanent og for hele eller deler av stillingen.

Full uførepensjon utgjør 66 prosent av pensjonsgrunnlaget. For uførepensjonister medregnes også den opptjeningsstiden vedkommende kunne oppnådd ved å fortsette i stillingen fram til aldersgrensen.

Uførepensjon skiller seg også fra alderspensjon ved at man fastsetter pensjonen i forhold til stillingsstørrelsen på det tidspunkt uførheten oppstår.

Etterlattepensjon

Ved dødsfall kan et medlems etterlatte, dersom de oppfyller visse vilkår, ha rett til etterlattepensjon. Ektefelle, registrert partner og barn vil dermed kunne sikres en viss inntekt.

Til og med år 2000 utgjorde etterlattepensjonen for ektefeller og registrerte partnere 60 prosent av den pensjonen avdøde ville fått utbetalt ved aldersgrensen for stillingen. Etterlattepensjon til barn utbetales etter en prosentsats av

ektefellepensjonen. Procentsatsen avhenger blant annet av antall barn.

Fra og med 1.1.2001 ble det innført helt nye og forutsigbare regler for beregning av etterlattepensjoner. Ved innføringen av de nye reglene, gikk etterlattepensjonsordningen over fra å være en bruttoordning, slik reglene er for de andre pensjonstypene i Pensjonsordningen for apotekvirksomhet, til å bli en nettoordning. Etter de nye reglene skal etterlattepensjonen, både ektefellepensjon og barnepensjon, beregnes som en fast procentsats av avdødes pensjonsgrunnlag. Etterlattepensjon beregnet etter de nye reglene skal verken inntektsprøves eller samordnes.

De nye nettoreglene gjelder imidlertid ikke alle. Vi vil derfor i lang tid ha overgangsordninger som gjør at det gamle regelverket, eller bruttoordningen, fortsatt vil bli brukt i mange tilfeller.

Samordning med folketrygden

Alle pensjonstypene, med unntak av etterlattepensjon etter reglene fra 1.1.2001, samordnes med ytelser fra andre offentlige pensjons- og trygdeordninger. Ytelsene i folketrygden er årsak til det vesentligste av samordningsfradragene. Endringer i folketrygdens satser har derfor stor betydning for fradragets størrelse.

Overføringsavtalen

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet omfattes av overføringsavtalen som er inngått mellom de fleste offentlige pensjonsordningene i Norge. Det betyr at et medlem som tidligere har opptjent pensjonsrettigheter i andre ordninger, vil få de opptjente rettighetene overført til den siste og utbetalende ordningen ved pensjonering.

Fra 1.2.2003 opphørte overføringsavtalen for nye medlemmer og for medlemmer som sluttet før denne datoen med mindre enn seks måneders opptjeningstid. For disse medlemmene vil rettigheter opptjent i de ulike ordningene bli fastsatt i hver enkelt ordning. De vil altså ikke bli overført til den siste og utbetalende ordningen.

De som per 1.2.2003 var omfattet av overføringsavtalen, vil beholde rettigheter etter den tidligere gjeldende avtalen.

Oppsatte pensjoner

Arbeidstakere som slutter helt i medlemsberettiget stilling uten å gå over på pensjon, har rett til oppsatt pensjon. En oppsatt pensjon utbetales ved stillingens aldersgrense, eller ved innvilget alders- eller uførepensjon fra folketrygden. Retten til oppsatt pensjon forutsetter at den samlede opptjeningstiden er minst tre år.

Lån

Låneordningen er et tilbud til alle medlemmer i Pensjonsordningen for apotekvirksomhet. Lånerammen er 1 200 000 kroner.

Lånet skal være sikret ved pant i fast eiendom eller i boligens adkomstdokumenter. Låneformålene er kjøp av egen bolig og utvidelse/ombygging av egen bolig, samt refinansiering av boliglån.

Per 31.12.2009 var rentesatsen for boliglån 2,25 %. Ved utgangen av 2009 var det 324 lån i ordningen. Dette er en nedgang på 6,8 % fra 2008. Låneporteføljen fordelte seg slik:

	Antall lån	Beløp i kroner
Lån til bolig	309	112 227 605
Statsgaranterte boliglån	11	7 153 626
Lån til apoteklokaler	4	3 307 800
Totalt	324	122 689 031

Statistikk

Bestandsstatistikk

Antall, alle pensjonsarter						
Pensjonsart	Menn	%	Kvinner	%	Totalt	%
Ordinær alderspensjon	190	41,2	1 421	49,4	1 611	48,2
Avtalefestet pensjon	12	2,6	179	6,2	191	5,7
Uførepensjoner	48	10,4	1 137	39,5	1 185	35,5
Ektefellepensjoner	194	42,1	131	4,6	325	9,7
Barnpensjoner	17	3,7	10	0,3	27	0,8
Alle pensjonsarter	461	100,0	2 878	100,0	3 339	100,0

Utbetalte pensjoner 2009 (beløp i millioner kroner)							
Pensjonsart		Brutto utbetalt	%	Sammordnings- fradrag	%	Netto utbetalt	%
Alderspensjon og AFP	Menn	55,3	12,68	33,6	13,20	21,7	11,96
	Kvinner	214,7	49,22	113,2	44,47	101,4	55,89
	Totalt	270,0	61,91	146,8	57,67	123,1	67,85
Uførepensjon	Menn	6,2	1,43	4,1	1,61	2,1	1,18
	Kvinner	131,5	30,14	88,7	34,83	42,8	23,57
	Totalt	137,7	31,58	92,8	36,44	44,9	24,75
Ektefellepensjon	Enkemenn	6,7	1,54	4,6	1,79	2,1	1,18
	Enker	20,4	4,67	10,4	4,10	9,9	5,47
	Totalt	27,1	6,21	15,0	5,89	12,0	6,65
Barnpensjon	Menn	1,0	0,23	-	0,0	1,0	0,55
	Kvinner	0,4	0,08	-	0,0	0,4	0,19
	Totalt	1,4	0,31	-	0,0	1,4	0,74
Alle pensjonsarter	Menn	69,2	15,88	42,3	16,6	27,0	14,87
	Kvinner	366,8	84,12	212,4	83,4	154,5	85,13
	Totalt	436,1	100,0	254,6	100,0	181,5	100,0

Alderspensjon fordelt på aldersgrenser			
Aldersgrenser	Menn	Kvinner	Totalt
65 år	13	114	127
68 år	88	671	759

	70 år	101	815	916
	Totalt	202	1 600	1 802
Uførepensjon, fordelt på uføregrad				
		Menn	Kvinner	Totalt
	<=25 %	1	51	52
	26 - 50 %	10	156	156
	51 - 75 %	0	26	26
	76 - 99 %	0	1	1
	100 %	37	913	950
	Totalt	48	1 137	1 185

Bevegelsesstatistikk

Alders- og tidligpensjon				
		Menn	Kvinner	Totalt
	Bestand 31.12.2008	208	1 594	1 802
	Samlet tilgang	11	134	145
	Samlet avgang	17	128	145
	Bestandsøkning i 2009	-6	6	0
	Bestand 31.12.2009	202	1 600	1 802
Uførepensjon				
		Menn	Kvinner	Totalt
	Bestand 31.12.2008	46	1 117	1 163
	Samlet tilgang	10	170	180
	Samlet avgang	8	150	158
	Bestandsøkning i 2009	2	20	22
	Bestand 31.12.2009	48	1 137	1 185
Ektefellepensjon				
		Menn	Kvinner	Totalt
	Bestand 31.12.2008	191	132	323
	Samlet tilgang	22	4	26
	Samlet avgang	19	5	24
	Bestandsøkning i 2009	3	-1	2
	Bestand 31.12.2009	194	131	325
Barnepensjon				
		Menn	Kvinner	Totalt
	Bestand 31.12.2008	17	7	24
	Samlet tilgang	3	3	6
	Samlet avgang	3	0	3
	Bestandsøkning i 2009	0	3	3
	Bestand 31.12.2009	17	10	27

Kapitalforvaltning

Fondsmidlene til Pensjonsordningen for apotekvirksomhet utgjorde 4,69 milliarder kroner per 31.12.2009. Det er en økning på 522 millioner kroner i forhold til året før.

Gjennom 2009 viste finansmarkedene en sterk gjeninnhenting etter finanskrisen høsten 2008.

Den langsiktige målsetningen med kapitalforvaltningen i pensjonsordningen er å oppnå så høy avkastning som mulig innenfor en ramme der pensjonsordningen er trygg på å tilfredsstillende pensjonsforpliktelsene. Fordelingen av pensjonsordningens midler reflekterer i dag en målsetting om godt langsiktig avkastningspotensial kombinert med en stor grad av diversifisering, det vil si spredning av risiko på ulike aktiva.

Resultater og markeder

2009 var preget av gjeninnhenting i finansmarkedene etter et meget turbulent og vanskelig 2008. Det bidro til en god avkastning på midlene til pensjonsordningen. Avkastningen for 2009 drives opp av høy avkastning på aksjer og hedgefond. Eiendom har vist en utflating og gir løpende god avkastning. På rentesiden har pensjonsordningen både fått en god løpende avkastning i anleggsporteføljen gjennom året, og ikke minst en meravkastning som følge av kreditteksponering i omløpsporteføljen.

Total avkastning på pensjonsordningens midler i 2009 er 11,11 prosent. Tabellen under viser avkastning og referansevekt for investering i de ulike aktivaklassene.

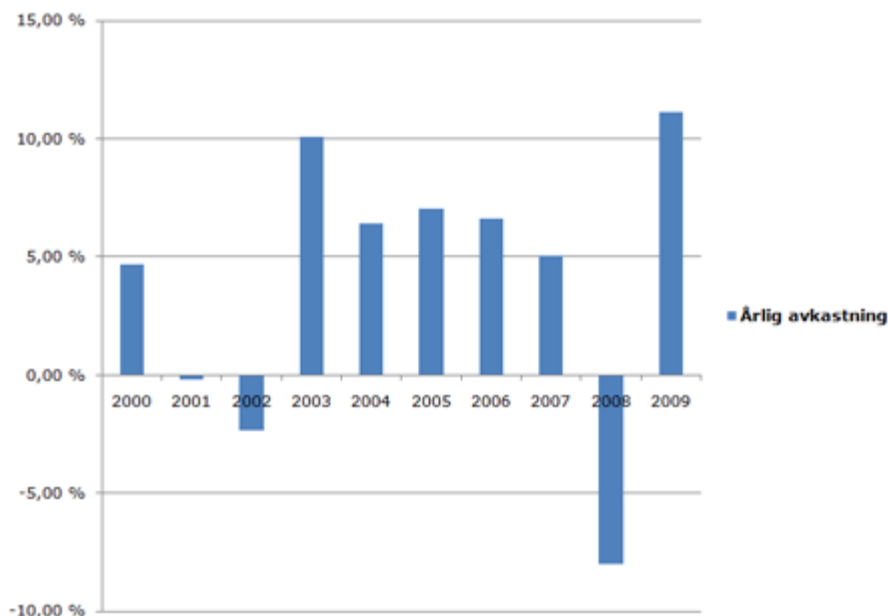
Aktivaklasse:	Ref. vekt	Avkastning
Renteinvesteringer - omløp	50,0 %	5,77 %
Renteinvesteringer - anlegg	18,5 %	6,56 %
Norske aksjer	5,0 %	64,83 %
Aksjer utland (lokal valuta)*	10,0 %	26,50 %
Eiendom	5,0 %	4,78 %
Hedgefond (lokal valuta)*	4,5 %	8,91 %
Utlån til medlemmer	3,0 %	3,82 %
Bankinnskudd	5,0 %	3,51 %

* Pensjonsordningen har gjennom året sikret all valutaeksponering. Bidraget fra sikringene er tatt med i totalavkastningen.

Statens pensjonskasse søker å skape en meravkastning ut over referanseindeksen ved å gjøre investeringer som avviker fra referanseporteføljen. Den sammensatte referanseindeksen for totalporteføljen viser en avkastning på 8,76 % for 2009, slik at meravkastningen for året kom på 2,36 %. Flere aktivaklasser har hatt høyere avkastning enn sine referanseindekser i 2009. Dette gjelder spesielt renteinvesteringer, men også eiendom, utlån og norske aksjer har bidratt positivt. I tillegg har allokering mellom de ulike aktivaklassene bidratt til at totalavkastningen har blitt høyere enn referanseindeksen.

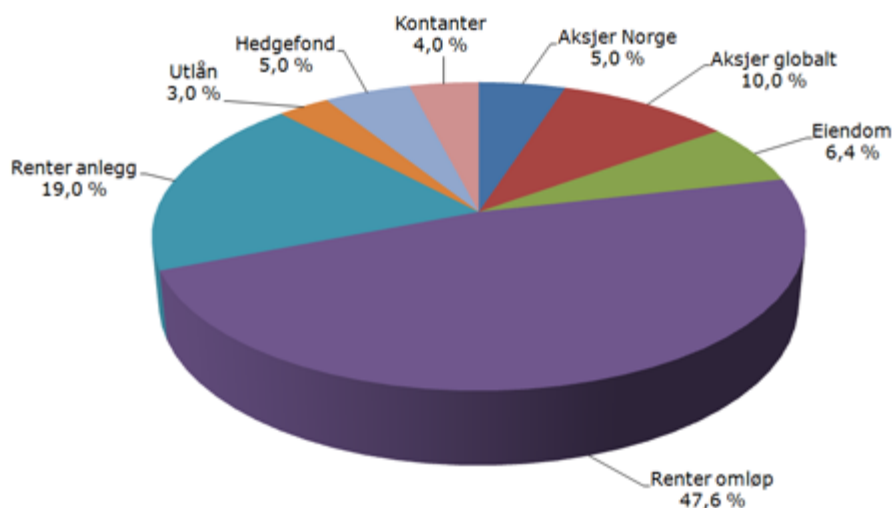
Figuren under viser årlig avkastning på pensjonsordningens midler de siste 10 årene. Som figuren viser, er det store forskjeller i avkastning fra ett år til et annet. Det sammenfaller med konjunkturer i økonomien og finansmarkedene. Samlet sett har forvaltningen av porteføljen likevel gitt en akkumulert totalavkastning på over 89 % gjennom den siste tiårsperioden. Totalavkastningen for 2008 og 2009 sett under ett ble også positiv.

Årlig avkastning

Aktivaallokering 2010

Referanseportefølje for 2010 vedtatt av styret i Pensjonsordningen for apotekvirksomhet er vist i figuren under.

Fordelingen av midlene er begrunnet ut fra målsettingen om å skape så høy avkastning som mulig innenfor de rammene som ordningens risikoevne tillater. Basert på et grunnsyn om en fortsatt gjeninnhenting i økonomien, er det kun gjort mindre endringer i forhold til investeringsstrategien for 2009. Også i 2010 vil SPK Kapitalforvaltning søke å oppnå meravkastning utover avkastningen på referanseporteføljen.

Resultat

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet
Resultatregnskap 2009 (tall i tusen)

	Note	2009	2008
Teknisk regnskap			
Premieinntekter			
Premieinntekter	15	<u>301 591</u>	<u>284 982</u>
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler		153 644	175 333
Netto driftsinntekt fra eiendom		9 620	11 279
Verdiendringer på investeringer		107 139	-240 953
Realisert gevinst og tap på investeringer		<u>129 389</u>	<u>-277 445</u>
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	18	<u>399 792</u>	<u>-331 786</u>
Forsikringsytelser			
Utbetalte pensjoner	16	<u>183 367</u>	<u>169 807</u>
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser			
Endring i premiereserve	11	345 639	-118 728
Endring i kursreguleringsfond		<u>7 321</u>	<u>-90 208</u>
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	19	<u>352 961</u>	<u>-208 936</u>
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Forvaltningskostnader		12 712	14 729
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	17	<u>20 575</u>	<u>18 859</u>
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		<u>33 287</u>	<u>33 589</u>
Resultat av teknisk regnskap		<u>131 768</u>	<u>-41 263</u>
Ikke-teknisk regnskap			
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler		22 272	14 647
Netto driftsinntekt fra eiendom		1 395	942
Verdiendringer på investeringer		15 531	-20 129
Realisert gevinst og tap på investeringer		<u>18 756</u>	<u>-23 177</u>
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	18	<u>57 953</u>	<u>-27 717</u>
Andre inntekter			
Renteinntekter bankinnskudd drift		<u>717</u>	<u>3 760</u>
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
Forvaltningskostnader		<u>1 843</u>	<u>343</u>
Resultat av ikke-teknisk regnskap		<u>56 828</u>	<u>-24 300</u>
Totalresultat		<u>188 596</u>	<u>-65 563</u>
Overføringer og disponeringer			
Avsatt til/overført fra(-) annen opptjent egenkapital	12, 13, 19	<u>188 596</u>	<u>-65 563</u>
Sum disponeringer		<u>188 596</u>	<u>-65 563</u>

Balanse

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet
Balanse pr 31.12.2009 (tall i tusen)
Eiendeler

	Note	31.12.2009	31.12.2008
<u>Eiendeler i selskapsporteføljen</u>			
Investeringer			
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Obligasjoner som holdes til forfall	2	111 304	60 799
Bolig- og forretningslån	3	<u>15 508</u>	<u>9 232</u>
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		<u>126 812</u>	<u>70 031</u>
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	4	152 599	75 395
Obligasjoner	5	311 592	159 586
Finansielle derivater	6		
Bankinnskudd	7	<u>15 946</u>	<u>15 728</u>
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		<u>480 137</u>	<u>250 710</u>
Sum investeringer i selskapsporteføljen		606 949	320 741
Fordringer			
Kundefordringer	8	81 172	80 787
Fordring meglere			
Sum fordringer		<u>81 172</u>	<u>80 787</u>
Andre eiendeler			
Bankinnskudd drift		<u>11 234</u>	<u>15 997</u>
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Opptjent ikke fakturert premie		594	2 286
Opptjent utbytte		2 828	2 215
Forskuddsbetalte kostnader		<u>372</u>	<u>325</u>
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		<u>3 793</u>	<u>4 826</u>
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		703 148	422 351
<u>Eiendeler i kundeporteføljene</u>			
Investeringer i kollektivporteføljen			
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Obligasjoner som holdes til forfall	2	767 836	727 792
Bolig- og forretningslån	3	<u>106 983</u>	<u>110 513</u>
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		<u>874 820</u>	<u>838 305</u>
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	4	1 052 707	902 516
Obligasjoner	5	2 149 530	1 910 325
Finansielle derivater	6		
Bankinnskudd	7	<u>110 006</u>	<u>188 276</u>
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		<u>3 312 244</u>	<u>3 001 117</u>
Sum investeringer i kollektivporteføljen		4 187 063	3 839 422
Sum eiendeler i kundeporteføljene		4 187 063	3 839 422
Sum eiendeler		<u>4 890 211</u>	<u>4 261 773</u>

Balanse

Egenkapital og forpliktelser

Opptjent egenkapital			
Risikoutjevningssfond	9	6 139	6 139
Annen opptjent egenkapital	10, 14	<u>581 695</u>	<u>393 100</u>
Sum opptjent egenkapital	13	<u>587 834</u>	<u>399 238</u>
Forsikringsforpliktelser			
Premiereserve	11	4 165 481	3 819 842
Kursreguleringsfond		<u>7 321</u>	<u></u>
Sum forsikringsforpliktelser		<u>4 172 802</u>	<u>3 819 842</u>
Gjeld i selskapsporteføljen			
Finansielle gjeldsposter som måles til virkelig verdi			
Finansielle derivater	6	<u>1 177</u>	<u>1 123</u>
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
Påløpt kostnad		<u>120 275</u>	<u>28 128</u>
Gjeld i kundeporteføljene			
Finansielle gjeldsposter som måles til virkelig verdi			
Finansielle derivater	6	<u>8 123</u>	<u>13 442</u>
Sum egenkapital og forpliktelser		<u>4 890 211</u>	<u>4 261 773</u>

Oslo, 22. april 2010

.....
Finn Melbø (leder)

.....
Bjørn Myhre

.....
Edvin A. Aarnes

.....
Kim Nordlie

.....
Kjell Hundven

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet

Noter til årsregnskapet 2009

Note 1 Regnskapsprinsipper

Regnskapet er så langt det passer satt opp i overensstemmelse med Forskrift om årsregnskap m.m. for forsikringsselskaper av 16.12.1998 og regnskapslov gjeldende fra 1.1.1999.

Pensjonspremier

Pensjonspremier inntektsføres etter hvert som de opptjenes. Innbetaling av pensjonspremier skjer etterskuddsvis hvert kvartal.

Renter

Renter inntektsføres etter hvert som de opptjenes.

Bygninger og andre faste eiendommer

Investerings eiendommer er vurdert til markedsverdi pr. 31.12.2009. Markedsverdien er basert på uavhengige verdivurderinger av eiendommene.

Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Obligasjoner som holdes til forfall er vurdert til kostpris korrigert for resultatført over-/underkurs. Over-/underkurs på kjøpstidspunktet resultatføres over obligasjonens gjenværende løpetid. Bolig- og forretningslån er bokført til pålydende verdi pr. 31.12.2009.

Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

Aksjer og andeler

Aksjer og andeler er vurdert til virkelig verdi pr. 31.12.2009 med verdiendring over resultatet. Virkelig verdi er lik markedsverdi pr. 31.12.2009, som er basert på siste omsatte kurs i 2009.

Obligasjoner

Obligasjoner er vurdert til virkelig verdi pr. 31.12.2009 med verdiendring over resultatet. Virkelig verdi er lik markedsverdi pr. 31.12.2009, som er lik ligningskurs for 2009.

Finansielle derivater

Valutaterminer og aksjeopsjoner er bokført til virkelig verdi pr. 31.12.2009. Virkelig verdi er lik markedsverdi pr. 31.12.2009. Verdien av fremtidige renteavtaler (FRA), rentefutures, obligasjonsfutures og aksjefutures er bokført lik påløpt urealisert gevinst/tap basert på markedsverdi pr. 31.12.2009.

Verdipapirer som måles til virkelig verdi er vurdert som én portefølje. Urealisert gevinst eller tap i porteføljen fremkommer som forskjellen mellom sum anskaffelseskostnad og sum markedsverdi. Netto urealisert gevinst i porteføljen avsettes til kursreguleringsfondet. Netto urealisert tap i porteføljen utgiftsføres.

Utenlandsk valuta

Bankinnskudd samt fordringer og gjeld i utenlandsk valuta er omregnet til valutakurs pr. 31.12.2009.

Forsikringsforpliktelser

Beregningene er basert på at pensjonsordningen forutsettes å være operativ også i fremtiden så lenge det er tilknyttet forpliktelse på medlemmene pr. 31.12.2009. Det er derfor tatt hensyn til alle de potensielle pensjonsytelser omhandlet i lov om Pensjonsordning for apotekvirksomhet som er under utbetaling eller er aktuelle på et senere tidspunkt. I tillegg omfattes ordningen av Avtalefestet Pensjon (AFP) med mulighet til uttak av pensjon fra 62 år etter gitte kriterier.

Det beregnes en kontantverdi av opptjent pensjon basert på medlemsstatus pr. balansedato (31.12.2009) for alle i ordningen. Dette er foretatt etter standard aktuarielle metoder med hensyn på neddiskontering og beregning av risiko. Det legges til grunn at pensjonsytelsene tjenes opp lineært fra ansettelse til pensjonering og justert for eventuell tilleggstid dersom medlemmet har tidligere opptjent rettighet. De aktuarielle forutsetningene er i hovedsak basert på grunnlaget K1963. De forsikringsmessige avsetningene inkluderer avsetninger for de som har mulighet til uttak av avtalefestet pensjon (AFP) og pensjonering etter 85-års regelen i 2010. 85-års regelen innebærer at et medlem som fratrer tidligst 3 år før aldersgrensen, har rett til alderspensjon dersom summen av tjenestetid og alder er minst 85 år.

Opptjent egenkapital

Opptjent egenkapital består av Risikoutjevningfondet og Annen opptjent egenkapital.

Risikoutjevningfondet er en buffer mot uforutsette endringer i risikoforløpet for forsikringsforpliktelsene.

Annen opptjent egenkapital utgjør pensjonsordningens overdekning og skal som minimum tilsvare beregnet kapitaldekningskrav. Annen opptjent egenkapital utover kapitaldekningskravet er definert som fri egenkapital. Fri egenkapital representerte inntektsførte premier utover det som er nødvendig for å dekke pensjonsordningens forpliktelser. Det er ingen retningslinjer som begrenser anvendelsen av den frie egenkapitalen i Pensjonsordningen for apotekvirksomhet.

Note 2 Obligasjoner som holdes til forfall

Utsteder	<i>Tall i hele 1.000</i>	Pålydende		Bokført	Markeds-	Forskjell mellom bokført
		verdi	Kostpris	verdi	verdi	verdi og pålydende
Statsgaranterte		40 000	39 615	39 919	42 165	81
Bank/finans		699 000	677 294	683 564	728 058	15 436
Kommune/fylke		50 000	50 125	50 049	51 835	-49
Industri		82 000	82 000	82 000	88 645	0
Sum obligasjoner som holdes til forfall:		871 000	849 033	855 532	910 703	15 468
Opptjente renter				23 608		
Total bokført verdi		871 000	849 033	879 140	910 703	15 468
Herav andel kollektivporteføljen				767 836		
Herav andel selskapsporteføljen				111 304		
Bokført verdi 1.1.2009:		788 591				
Tilgang 2009:		107 250				
Avgang 2009:		-25 000				
Årets periodiserte over-/underkurs:		4 366				
Endring opptjente renter 2009:		3 933				
Bokført verdi 31.12.2009:		879 140				

Alle obligasjoner som holdes til forfall er enten notert på Oslo Børs eller Oslo ABM, bortsett fra to obligasjoner med pålydende verdi på i alt kr 100 mill. Alle obligasjoner er utstedt i NOK. Effektiv rente på obligasjoner som holdes til forfall, er 6,6 %. Effektiv rente er beregnet på grunnlag av effektiv rente på det enkelte papir. Denne vektet i forhold til det enkelte papirs kostpris og summeres. Forskjellen mellom bokført verdi og pålydende resultatføres over obligasjonenes gjenværende løpetid.

Note 3 Bolig- og forretningslån

Pensjonsordningen yter lån til sine medlemmer. Bolig- og forretningslån er bokført til pålydende verdi pr. 31.12.2009. Det foretas ingen generell tapsavsetning på utlån da tapene for utlånsvirksomheten erfaringsmessig er meget små. Det er ingen kjente usikre fordringer i utlånsporteføljen pr. 31.12.2009.

Låntagere med boliglån er delvis dekket av en gjeldsforsikring hvor pensjonsordningen er selvassurandør. Det er ikke foretatt avsetninger for mulige erstatningstilfeller pr. 31.12.2009 siden antall erstatningstilfeller og beløpene knyttet til disse har vært lave de senere årene. I 2009 er det imidlertid avskrevet tre lån med totalt kr 708.493 som følge av ordningen med gjeldsforsikring.

Låneporteføljen spesifiseres således:

	<u>Lån til bolig</u>	<u>Statsgaranterte gjeldsbrevlån</u>	<u>Lån til apoteklokaler</u>	<u>Totalt</u>
Antall	308	12	4	324
Beløp	111 471 795	7 711 876	3 307 800	122 491 471
Herav andel kollektivporteføljen:		106 983 359		
Herav andel selskapsporteføljen:		15 508 112		

Rentesatsene var pr. 31.12.2009 for boliglån 2,25 % og for statsgaranterte gjeldsbrevlån og lån til apoteklokaler 2,75 %.

<u>Tap mv på utlån</u>	<u>2009</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Avskrevet hovedstol	0	0	0	0
Avskrevet hovedstol, gjeldsforsikring	705.340	0	0	202.500
Avskrevet renter	0	0	50	15
Avskrevet renter, gjeldsforsikring	3.153	0	0	3.252
Innbetalt tidligere avskrevet	0	0	0	0
Sum	<u>708.493</u>	<u>0</u>	<u>50</u>	<u>205.767</u>

Det er ett misligholdt lån med restkrav på kr 7 785 pr. 31.12.2009.

Note 4 Aksjer/andeler

Aksjer notert på Oslo Børs

Selskap	Kostpris	Bokført verdi
AKER	3 473 071	2 180 250
AKER SOLUTIONS	3 184 921	5 877 178
ATEA ASA (TIDL EMENTOR)	1 942 317	2 000 000
AUSTEVOLL SEAFOOD	829 656	1 083 000
CERMAQ ASA	1 443 057	1 332 800
DATA RESPONS	1 846 322	1 392 850
DET NORSKE OLJESELSKAP ASA	611 210	474 315
DNB NOR ASA	19 281 505	24 522 700
DNO INTERNATIONAL ASA	2 113 455	1 537 325
EDB BUSINESS PARTNER ASA	1 298 018	918 565
EKORNES ASA	767 834	1 344 000
FRED OLSEN ENERGY	2 758 481	3 330 000
FRONTLINE LTD COM	2 635 661	2 592 000
HEXAGON COMPOSITES	350 207	485 000
KONGSBERG AUTOMOTIVE HOLDING	3 509 437	2 552 040
KONGSBERG GRUPPEN ASA	1 463 276	1 772 060
MAMUT	1 329 845	852 850
MARVINE HARVEST ASA	5 872 629	4 536 055
NORDIC VLSI	513 024	840 000
NORSK HYDRO ASA	6 615 487	15 179 497
NORWEGIAN AIR SHUTTLE	1 685 854	2 162 000
NORWEGIAN ENERGY CO AS	1 452 600	1 149 180
ODIM ASA	228 005	441 040
OLAV THON EIENDOMSSELSKAP	433 727	1 524 600
OPERA SOFTWARE ASA	1 909 025	1 708 500
ORKLA ASA	15 512 010	21 894 641
PETROLEUM GEO SERVICES	4 166 763	6 109 954
PRONOVA BIOPHARMA ASA	1 725 759	1 434 400
RENEWABLE ENERGY CORPARATION	8 355 382	5 148 174
SCHIBSTED	3 416 326	4 573 666
SEVAN MARINE ASA	3 340 324	1 680 464
SIMRAD OPTRONICS ASA	812 293	550 200
SONGA OFFSHORE	1 504 304	1 641 600
STATOIL ASA	60 509 450	74 499 745
STOREBRAND ASA	5 887 252	7 020 120
TELENOR ASA	19 854 539	30 855 735
TELIO HOLDING ASA	433 890	577 500
TGS NOPEC GEOPHYSICAL CO	1 468 154	4 307 280
VEIDEKKE	394 302	1 618 500
WILH. WILHELMSSEN LTD. A	738 051	671 000
YARA INTERNATIONAL	8 074 913	22 141 834
Sum norske aksjer	203 742 336	266 512 617

ACERGY S.A. (TIDL STOLT OFFSH).	6 890 817	8 954 205
PA RESOURCES AB	1 584 689	796 000
PROSAFE ASA	3 192 123	2 307 916
PROSAFE PRODUCTION PUBLIC	459 732	157 244
ROYAL CARIBBEAN CRUISES	3 112 126	4 584 140
SCORPION OFFSHORE LTD	355 961	353 800
SEABIRD EXPLORATION LTD	300 600	306 000
SEADRILL LIMITED	9 312 081	18 930 828
STOLT NILSEN ASA	1 262 562	842 625
SUBSEA 7	2 221 982	3 844 000
VIZRT LTD	1 852 434	1 587 500
Sum utenlandske aksjer	30 545 106	42 664 257

Sum aksjer notert på Oslo Børs	<u>234 287 443</u>	<u>309 176 874</u>
---------------------------------------	---------------------------	---------------------------

Norske aksjederivater

CALL OPSJONER SHORT - SEADRILL	<u>-541 750</u>	<u>-1 050 000</u>
--------------------------------	------------------------	--------------------------

Aksjefond

Fond	Kostpris	Bokført verdi
Barclays World Index Fund	204 410 126	197 866 021
State Street World Index Plus Fund CTF	335 132 175	249 836 404
Sum utenlandske aksjefond	<u>539 542 300</u>	<u>447 702 425</u>

Hedgefond

Fond	Kostpris	Bokført verdi
Auda Fifth Avenue Sub-Trust class A EUR	12 474 992	9 627 295
Credit Suisse Hedge Index Tracker	101 339 000	98 652 043
Gottex Market Neutral Fund (Euro Class)	32 501 412	30 561 045
Partners Group Alt. Beta Strat. (GreenVega)	60 278 647	51 667 890
Sector Congnimetrica Fund	25 000 000	25 000 000
Sector Healthcare Fund	20 402 707	26 102 523
Sum utenlandske hedgefond	<u>251 996 758</u>	<u>241 610 796</u>

Eiendomsfond

Fond	Kostpris	Bokført verdi
Aberdeen Eiendomsfond Norge I	205 681 816	199 868 810
Pareto Eiendomsfelleskap AS/IS	8 000 000	7 996 800
Sum eiendomsfond	<u>213 681 816</u>	<u>207 865 610</u>

Sum aksjer og andeler	<u>1 238 966 568</u>	<u>1 205 305 705</u>
------------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Herav andel kollektivportefølje	1 082 106 401	1 052 707 194
Herav andel selskapsportefølje	156 860 167	152 598 511

Hele investeringen i norske aksjer er i børsnoterte selskaper.

Porteføljen av enkeltaksjer skal kun bestå av norske aksjer notert på Oslo Børs eller som forventes å bli notert.

Referanseindeksen for porteføljen av enkeltaksjer er Oslo Børs Hovedindeks (OSEBX). Det er gitt rammer for hvor mye et selskaps og en bransjes porteføljevekt kan avvike i forhold referansevekten, samt at det er gitt rammer for maksimal relativ risiko på aksjeforvaltningen. Forvaltningen av porteføljen av enkeltaksjer har som mål å oppnå bedre avkastning enn Oslo Børs Hovedindeks. Risikoprofilen i porteføljen av enkeltaksjer ved årets slutt og gjennom året samsvarer i stor grad med risikoprofilen til Oslo Børs Hovedindeks.

Barclays World Index Fund og State Street World Index Plus Fund speiler referanseindeksen MSCI World Index og har derfor tilnærmet samme risikoprofil som denne.

Investeringene i hedgefond er diversifisert ved å sette sammen en portefølje av i hovedsak fond-i-fond løsninger samt ved at de seks forvalterne har ulike investeringsstrategier. Referanseindeksen for hedgefond-investeringene er Credit Suisse/Tremont Hedge Fund Index. Risikoprofilen på samlet hedgefondinvestering er forventet å ligge nærmere risikoprofilen for obligasjonsinvesteringer enn for aksjeinvesteringer.

Eiendomsfond består av andeler hos Aberdeen Property Investors og Pareto Eiendomsfelleskap AS/IS. Investeringene er bokført til markedsverdi pr. 31.12.2009.

Markedsverdien av andeler hos Aberdeen Property Investors (API) fastsettes av API basert på uavhengige verdilurderinger av eiendommene. Pareto Eiendomsfelleskap AS/IS startet sin virksomhet i 2009. Fondet hadde ved utgangen av 2009 ingen eiendommer i porteføljen, men det ble i desember 2009 inngått avtale om kjøp av en eiendom med levering i mai 2010.

Bokført verdi av investeringene pr. 31.12.2009 fremkommer således (tusen kroner):

	<u>2009</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Inngående balanse	196 447	246 358	231 754	201 768
Tilgang i året til anskaffelseskost	13 144	0	0	0
Avgang i året til anskaffelseskost	- 963	0	0	0
Verdireguleringer i regnskapsåret	- 762	- 49 911	14 604	29 986
Utgående balanse	<u>207 866</u>	<u>196 447</u>	<u>246 358</u>	<u>231 754</u>
Herav andel kollektivporteføljen	181 549	181 301		
Herav andel selskapsporteføljen	26 317	15 146		

Eiermodellen i Aberdeen Property Investors er organisert som et sameie hvor sameierne eier en andel i hver av eiendommene i porteføljen. Det er kun investert i eiendommer i Norge. Av de totale investeringer Aberdeen Property Investors har foretatt er 60 % fast eiendom i Oslo. 76 % av de totale investeringene er kontorbygg. Gjennomsnittlig vektet restløpetid på leiekontraktene for eiendommene i porteføljen er gjennom året økt fra 5,8 år til 6,7 år. Ved utgangen av 2009 utgjør bruttoleie for eiendommene i porteføljen 363 mill kroner.

Ingen del av eiendomsarealet er til egen benyttelse for Pensjonsordningen for apotekvirksomhet.

Selskapsstrukturen i Pareto Eiendomsfelleskap AS/IS består av to selskaper – Pareto Eiendomsfelleskap IS og Pareto Eiendomsfelleskap AS, hvor AS'et er hovedmann i IS'et. Investeringen i Pareto Eiendomsfelleskap AS/IS anses som en direkte investering i eiendom. Fondet inngikk i desember 2009 avtale om kjøp av en eiendom i Norge med levering i mai 2010.

Note 5 Rentepapirer

Utsteder	Kostpris	Markedsverdi	Urealiserte gevinster
Bank og finans	820 357 100	847 967 000	27 609 900
Kommune/fylke	521 308 050	530 427 250	9 119 200
Statsgaranterte	610 726 656	615 249 000	4 522 344
Industri	326 030 019	328 813 232	2 783 213
Energi	82 220 600	83 738 200	1 517 600
Sum rentepapirer omløpsmidler	2 360 642 425	2 406 194 682	45 552 257
Opptjente renter		54 927 698	
Totalt	2 360 642 425	2 461 122 380	
Herav andel kollektivporteføljen		2 149 530 383	
Herav andel selskapsporteføljen		311 591 997	

Porteføljen av rentepapirer klassifisert som omløpsmidler består av rentepapirer som er notert på Oslo Børs og Oslo ABM, samt ikke listede rentepapirer. Alle rentepapirer klassifisert som omløpsmidler er utstedt i NOK, bortsett fra ett rentepapir, som er utstedt i USD. Effektiv rente er på om lag 4 %. Gjennomsnittlig effektiv rente er beregnet ut fra papirenes effektive rente vektet i forhold til markedsverdi.

Note 6 Finansielle derivater

Hensikten med bruk av derivater i forvaltningen er å effektivisere forvaltningen av fondsmidlene, herunder muligheten for å sikre investeringene. Pensjonsordningen kan i utgangspunktet kun investere i børnoterte (standardiserte) derivater, og underliggende papirer må være verdipapirer som ordningen kan investere i iht. gjeldende retningslinjer. Ikke-standardiserte derivater (Over The Counter-derivater) kan kun benyttes til sikringsformål. Dette gjelder imidlertid ikke norske FRA, som kan handles over OTC uten å skulle benyttes til sikringsformål.

Pr. 31.12.2009 var det investert i følgende derivater:

	Nominelt beløp i NOK	Virkelig verdi i NOK
<u>Valutaterminer:</u>		
EUR	-192 993 000	-191 353 306
USD	-460 773 735	-475 094 983
NOK	653 766 735	653 766 735
Sum valutaterminer	0	-12 681 554
<u>Rentederivater:</u>		
Euro Bond Future	-160 955 339	1 459 530
NOK FRA	-1 000 000 000	3 289 800
SEK FRA	970 598 940	-791 718
EURIBOR	0	-298 710
Sum rentederivater	-190 356 399	3 658 903
<u>Aksjederivater:</u>		
S&P500 Future	-47 934 219	-328 049
S&P500 Put	50 692	50 692
OBX Indeks	0	0
Sum aksjederivater	-47 883 527	-277 357
Sum balanseførte derivater:	-238 239 926	-9 300 008
Herav andel kollektivporteføljen:		-8 122 574
Herav andel selskapsporteføljen:		-1 177 434

Det har gjennom året vært foretatt sikring av de utenlandske aksjeinvesteringene for perioder på 3 og 6 måneder ved bruk av opsjoner. Disse opsjonene forfalt i desember 2009 og har godskrevet regnskapet for 2009 med om lag kr 7 mill. Det er etablert nye sikringsforretninger for 2010.

I tillegg til den type instrumenter som er i porteføljen pr. 31.12.2009, har det i 2009 vært handlet opsjoner på obligasjons- og rentefutures.

Note 7 Bankinnskudd

Som sikkerhet for ulike derivatposisjoner må pensjonsordningen stille sikkerhet i form av bundne innskudd på marginkontoer i bank. Totalt utgjør slike bundne innskudd kr 18 126 251 pr. 31.12.2009.

Note 8 Kundefordringer – tap på kundefordringer

Kundefordringer er bokført med kr 81 172 021 og består av:

	<u>31.12.2008</u>	<u>31.12.2008</u>
Kundefordringer knyttet til premieinntekter:	80 561 605	79 908 319
Kundefordringer lån:	706 467	991 966
Avsetning for mulige tap:	- 96 051	- 113 000
Sum kundefordringer:	<u>81 172 021</u>	<u>80 787 285</u>

Kundefordringer er bokført til pålydende verdi pr. 31.12.2009 med fradrag for avsetning for mulige tap.

Bokført tap på fordringer spesifiseres som følger:

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Realisert tap på fordringer:	0	0
Endring avsetning for mulig tap:	- 16 949	43 000
Bokført tap på fordringer:	<u>- 16 949</u>	<u>43 000</u>

Note 9 Risikoutjevningfond

Risikoutjevningfond skal være en buffer mot uforutsette endringer i resultatet av forsikringsvirksomheten over tid. Avsetningen er i dag pliktig for private pensjonskasser underlagt ny forsikringsvirksomhetslov fra 1.1.2008. Inntil 50 % av positivt risikoresultat kan tilføres risikoutjevningfondet. Det er ikke tilført midler til risikoutjevningfondet i 2009.

Note 10 Annen opptjent egenkapital

Annen opptjent egenkapital er pr. 31.12.2009 på ca kr 581,7 mill. og utgjør, sammen med kursreguleringsfondet, ordningens overdekning.

For private og kommunale pensjonskasser som er underlagt Forsikringsvirksomhetsloven, er det lovbestemt at det skal foretas beregning av et kapitaldekningskrav. Dette er ikke et krav for Pensjonsordningen for apotekvirksomhet. Styret har likevel valgt å beregne kapitaldekningskravet for å vise ordningens økonomiske stilling basert på de retningslinjer som gjelder for private og kommunale pensjonskasser, og for å bedre sammenlignbarheten mot slike pensjonskasser. Beregnet krav til garantifond pr. 31.12.2009 er kr 183 346 256, se beregning i note 14 nedenfor.

Kapitaldekningskravet skal dekkes innenfor annen opptjent egenkapital. Annen opptjent egenkapital eksklusiv kapitaldekningskravet, men med tillegg av kursreguleringsfondet, utgjør kr 405 670 245 og utgjør ordningens bufferkapital.

Note 11 Premiereserve

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet er kun pliktig til å gjennomføre forsikringsteknisk beregning av fremtidige forpliktelse hvert 5. år. Styret har likevel valgt å foreta årlige forsikringstekniske beregninger, der resultatet av beregningene også benyttes til regnskapsformål.

Premiereserven svarer til de beregnede pensjonsforpliktelsene til anvendelse som forsikringsmessige avsetninger. Dette skal dekke de fremtidige pensjoner opptjent på balansedato for ordningens medlemmer. Beregning av avsetningen følger regelverket for private pensjonskasser så langt det passer. Det beregnes kontantverdien av lineært opptjente pensjonsrettigheter som er registrerte på balansedato for oppsatte, eventuelle og løpende ytelser etter ordinære forsikringstekniske prinsipper. Det benyttes beregningsgrunnlaget K1963 med grunnlagsrente på 3 %. Uføreforutsetningen er basert på K1963-grunnlaget styrket med 100 %.

I avsetningen for premiereserven er det inkludert avsetninger for å dekke framtidige kostnader for administrasjon av utbetalinger av dagens påløpte pensjonsrettigheter. Pensjonsordningen for apotekvirksomhet har valgt å foreta avsetning for de framtidige kostnader tilsvarende 4 % av de beregnede pensjonsforpliktelsene. Det er avsatt for løpende pensjonister, aktive samt oppsatte medlemmer (fratrådte med opptjent rettighet).

Premiereserven inkluderer avsetning til fremtidig Avtalefestet pensjon og alderspensjonering i henhold til 85-årsregelen for aktive medlemmer som har mulighet til å ta ut denne type pensjon i 2010. Avsetningen for disse utgjør pr. 31.12.2009 ca kr 73 mill, som er inkludert i premiereserven. Krav til avsetning som gjelder for ordninger underlagt Forsikringsvirksomhetsloven, ville ikke inkludert avsetning for Avtalefestet pensjon og pensjonering etter 85-års-regelen for aktive medlemmer, da ordningene ikke har en definert forpliktelse før den enkelte ansatte eventuelt velger å ta ut førtidspensjon. Finansiering skjer for disse ved å innbetale en engangspremie.

Note 12 Disponering av årets resultat

Årets overskudd på kr 188 595 617 avsettes til annen opptjent egenkapital.

Annen opptjent egenkapital utgjør pr 31.12.2009 totalt ca kr 581,7 mill. og utgjør, sammen med kursreguleringsfondet, ordningens overdekning.

Note 13 Spesifikasjon av endringer i opptjent egenkapital

Pr. 31.12.2009 utgjør opptjent egenkapital kr 587 833 844. Endringen i opptjent egenkapital i 2009 kan vises som følger:

Opptjent egenkapital pr. 31.12.2008	399 238 227
- Årets overskudd avsatt til annen opptjent egenkapital	<u>188 595 617</u>
= Opptjent egenkapital pr. 31.12.2009	<u>587 833 844</u>

Note 14 Beregning av kapitaldekningskrav

Beregningsgrunnlaget for ansvarlig kapital pr. 31.12.2009 er som følger:

	Balanse	Risiko-vekt	Risikovektet balanse	Risikoveiet beregningsgrunnlag, 8%
Sertifikater & Obligasjoner				
Stat og sentralbank	658 219 666	0	0	0
Plasseringer i statsforetak	14 904 095	0,1	1 490 410	119 233
Offentlig sektor utenom stat og sentralbank	592 662 030	0,2	118 532 406	9 482 592
Innenlandske finansinstitusjoner og utenlandske kreditinstitusjoner	1 568 216 524	0,2	313 643 305	25 091 464
Bokført verdi av ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	0	1	0	0
Plasseringer i industri eller øvrig næringsvirksomhet	506 260 539	1	506 260 539	40 500 843
Sum	3 340 262 853		939 926 659	75 194 133
Innskudd i bank	137 185 986	0,2	27 437 197	2 194 976
Aksje/Fondsinvesteringer	997 440 095	1	997 440 095	79 795 208
Valutakontrakter	-12 681 554	0	0	0
Derivater	3 381 546	0	0	0
Bolig- og forretningslån				
Utlån til annet enn bolig garantert av stater/sentralbanker	7 711 876	0	0	0
Utlån til bolig innenfor 80 prosent av forsvarlig verdigr.lag.	111 069 069	0,35	38 874 174	3 109 934
Andre utlån til annet enn bolig	3 307 800	1	3 307 800	264 624
Sum	122 088 745		42 181 974	3 374 558
Eiendomsinvesteringer	207 865 610	1	207 865 610	16 629 249
Tidsavgrensede eiendelsposter				
Kundefordringer	81 172 030	0,5	40 586 015	3 246 881
Andre fordringer	0	0,5	0	0
Påløpt utbytte	2 827 662	0,5	1 413 831	113 106
Oppptjente renteinntekter	402 726	0,5	201 363	16 109
Oppptjente premier	593 696	0,5	296 848	23 748
Forskuddsbetalte kostnader	371 682	0,5	185 841	14 867
Sum	85 367 796		42 683 898	3 414 712
Totalt balanseført beregningsgrunnlag	4 880 911 077		2 257 535 433	180 602 835
Derivater og poster utenfor balansen				
Valutarelaterte kontrakter med gjenstående løpetid < 1 år	666 448 289	0,01	6 664 483	533 159
Renterelevante kontrakter med gjenstående løpetid < 1 år	2 656 464 316	0	0	0
Renterelevante kontrakter med gjenstående løpetid 1 år til 5 år	4 456 690 276	0,005	22 283 451	1 782 676
Aksjerelaterte (egenkapitalrelaterte) kontrakter med gjenstående løpetid < 1 år	89 080 560	0,06	5 344 834	427 587
Totalt beregningsgrunnlag inkl. derivater og poster utenfor balansen	12 749 594 518		2 291 828 201	183 346 256

8 % av risikovektet balanse utgjør kr 183.346.256

Tilsvarende var beregningsgrunnlaget for ansvarlig kapital pr. 31.12.2008 som følger:

	Balanse	Risiko-vekt	Risikovektet balanse	Risikoveiet beregningsgrunnlag, 8%
Sertifikater & Obligasjoner				
Stat og sentralbank	822.750.615	0	0	0
Plasseringer i statsforetak	15.034.252	0,1	1.503.425	120.274
Offentlig sektor utenom stat og sentralbank	311.602.598	0,2	62.320.520	4.985.642
Innenlandske finansinstitusjoner og utenlandske kredittinstitusjoner	1.472.607.025	0,2	294.521.405	23.561.712
Bokført verdi av ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	0	1	0	0
Plasseringer i industri eller øvrig næringsvirksomhet	236.507.447	1	236.507.447	18.920.596
Sum	2.858.501.937		594.852.797	47.588.224
Innskudd i bank	220.000.914	0,2	44.000.183	3.520.015
Aksje/Fondsinvesteringer	781.464.861	1	781.464.861	62.517.189
Valutakontrakter	-9.587.448	0	0	0
Derivater	-4.977.203	0	0	0
Bolig- og forretningslån				
Utlån til annet enn bolig garantert av stater/sentralbanker	8.705.608	0	0	0
Utlån til bolig innenfor 80 prosent av forsvarlig verdigr.lag.	106.215.816	0,35	37.175.536	2.974.043
Andre utlån til annet enn bolig	3.710.700	1	3.710.700	296.856
Sum	118.632.124		40.886.236	3.270.899
Eiendomsinvesteringer	196.446.525	1	196.446.525	15.715.722
Tidsavgrensede eiendelsposter				
Kundefordringer	80.787.285	0,5	40.393.642	3.231.491
Andre fordringer	0	0,5	0	0
Påløpt utbytte	2.214.882	0,5	1.107.441	88.595
Opptjente renteinntekter	1.113.355	0,5	556.678	44.534
Opptjente premier	2.285.925	0,5	1.142.963	91.437
Forskuddsbetalte kostnader	324.920	0,5	162.460	12.997
Sum	86.726.367		43.363.184	3.469.055
Totalt balanseført beregningsgrunnlag	4.247.208.076		1.701.013.785	136.081.103
Derivater og poster utenfor balansen				
Valutarelaterte kontrakter med gjenstående løpetid < 1 år	696.587.448	0,01	6.965.874	557.270
Renterelaterte kontrakter med gjenstående løpetid < 1 år	2.623.523.982	0	0	0
Totalt beregningsgrunnlag inkl. derivater og poster utenfor balansen	7.567.319.507		1.707.979.659	136.638.373

8 % av risikovektet balanse utgjør kr 136.638.373

Note 15 Premieinnbetalinger

Det er innbetalt kr 302 629 958 i premie fra medlemmene i 2009. Til sammenligning er det bokført premieinntekter med kr 301 591 015. Tilsvarende ble det i 2008 innbetalt kr 277 061 311 i premie fra medlemmene og bokført premieinntekter med kr 284 982 179. Forskjellen mellom premieinntekter og premieinnbetalinger består av endringen i premier som er fakturert, men ikke betalt og periodisering av opptjente premieinntekter.

Note 16 Pensjoner

Av utgiftsførte pensjoner utgjør kr 556 298 avskrivninger i forbindelse med for mye utbetalte pensjoner. Tilsvarende tall for 2008 var kr 274 561.

Note 17 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader

Det er ingen ansatte i Pensjonsordningen for apotekvirksomhet. Pensjonsordningen administreres av Statens pensjonskasse. Det er i 2009 utgiftsført kr 18 474 521 for kjøp av tjenester i forbindelse med administrasjon av pensjonsordningen, herunder blant annet kostnader til regnskapsføring, aktuærtjenester og forvaltning av pensjoner. Videre er det utgiftsført kr 90 625 i konsulentbistand og kr 390 026 for revisjon, hvorav hele beløpet gjelder ordinære revisjonstjenester. Øvrige driftskostnader utgjør kr 1 620 069 og består av honorar til styret, andel av bonuser til forvaltere og diverse kostnader.

Note 18 Kapitalavkastning

Avkastning for totalporteføljen beregnet etter Hardy`s formel utgjør:

År:	<u>2009</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>	<u>2005</u>
Avkastning i % (verdijustert):	10,53	- 7,89	5,07	6,63	7,05
Avkastning i % (bokført):	10,35	-5,74	6,02	6,70	4,79

Kapitalavkastningen over er beregnet for den samlede porteføljen; kollektivporteføljen og selskapsporteføljen. For private pensjonskasser er det fra 2009 et krav at kapitalavkastningen beregnes for kollektivporteføljen under ett.

Note 19 Resultatanalyse

Pensjonsplanendringer:	0,00 MNOK
Renteresultat ¹⁾ :	337,58 MNOK
Risikoresultat ²⁾ :	9,73 MNOK
Øvrig resultateffekt ³⁾ :	-151,39 MNOK
Administrasjonsresultat:	<u>0,00 MNOK</u>
Forsikringsresultat:	<u>195,92 MNOK</u>

Som følge av overgangen til nytt beregningssystem i 2009, hefter det noe usikkerhet til fordelingen mellom de ulike resultatelementene i resultatanalysen over.

1) Renteresultat er differansen mellom de faktiske og beregnede renter (grunnlagsrenten).

2) Risikoresultatet er sammenstilling av risikoinntekter minus risikoutgifter.

Risikoinntekter er faktisk innbetalt og teknisk beregnet risikopremie for død og uførhet, samt frigjøring av reserver ved risikohendelser. Risikoutgifter er tilført livsgevinst ved ikke-risikohendelser og tilførte avsetninger for risikohendelser.

3) Øvrig resultat er betalt premie minus korrekt beregnet premie. Et positivt øvrig resultat vil indikere at det er betalt for mye premie.

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet
Kontantstrømpoppstilling 1.1. - 31.12.
(Tall i tusen kroner)

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Kontantstrøm fra drift		
Innbetaling fra medlemmene	302 630	277 061
Bankrenter	2 586	13 151
Renteinntekter utlån	4 493	7 194
Renter obligasjoner/sertifikater	157 379	153 460
Aksjeutbytte	12 073	19 837
Andre inntekter	204	6 054
Sum	479 366	476 759
Betalte finansutgifter	-10 937	-4 453
Betalte pensjoner	-183 367	-169 807
Administrasjonsutgifter	-31 264	-29 557
Endring i leverandørgjeld	-12 927	14 913
Endringer i annen gjeld	105 074	9 863
Sum	-133 422	-179 040
Sum kontantstrøm fra drift	345 944	297 718
Kontantstrøm fra investeringer		
Netto kursgevinst aksjer/derivater/hedgefond	257 694	-581 664
Netto kursgevinst obligasjoner/sertifikater	22 505	64 036
Netto avkastning bygninger og faste eiendommer	9 290	-37 690
Netto endring i utlån	-3 171	-2 695
Netto tap lån	-708	
Netto endring i bygninger og faste eiendommer	-11 419	49 911
Netto endring i verdipapir	-694 459	-2 916
Netto endring i andre fordringer	-8 491	8 588
Sum kontantstrøm fra investeringer	-428 759	-502 431
Kontantstrøm fra finansiering		
Innbetalt ansvarlig kapital	0	0
Sum kontantstrøm fra finansiering	0	0
Netto kontantstrøm i perioden	-82 815	-204 713
Likviditetsbeholdning 1.1.	220 001	424 713
Likviditetsbeholdning 31.12.	137 186	220 001
Netto endring likvidbeholdning	-82 815	-204 713